

LỄ TẾ CON VÍT BIỂN CHO PO INA NAGAR NGAP YANG NDUK PO INA NAGAR

ꠞꠦꠠꠦ ꠞꠦꠠꠦ ꠞꠦꠠꠦ ꠞꠦꠠꠦ ꠞꠦꠠꠦ

Nghi lễ không ngoài mục đích cúng tế và trả lễ cho *po Inâ Nagar* ꠞꠦꠠꠦ ꠞꠦꠠꠦ và các thần yang khác để cầu xin phù hộ độ trì mưa thuận gió hòa mùa màng tươi tốt bội thu cũng như gia đình con cái tộc họ được mạnh khỏe và hạnh phúc. Nghi lễ thì do gia đình tộc họ đóng góp tiền của và nhân lực để tổ chức thực hiện. Nghi lễ có định kỳ 7 năm nhằm vào năm Sửu và năm Mùi theo quy định phong tục, với thời gian trong 1 ngày vào các buổi sáng và trưa trong ngày thứ tư hoặc thứ bảy hạ tuần trăng hay thượng tuần trăng và phải là ngày chẵn không kỵ. Địa điểm hành lễ thì tại đền *Po Inâ Nagar* ꠞꠦꠠꠦ ꠞꠦꠠꠦ.

Nghi lễ do chức sắc *Ong kadhar* ꠞꠦꠠꠦ thầy kéo cây đàn nhị *rabep* ꠞꠦꠠꠦ chủ lễ và các thành phần chức sắc chức việc đồng hành lễ thì có Cả sư *Po Adhia* ꠞꠦꠠꠦ, bà bóng *muk pajuw* ꠞꠦꠠꠦ và ông chủ nhà *Ong po sang* ꠞꠦꠠꠦ. Về gia cầm và con vật khác thì có : 1 con vịt biển *nduk* ꠞꠦꠠꠦ, 1 con gà *manuk* ꠞꠦꠠꠦ, cá *ikan* ꠞꠦꠠꠦ, cá nhám khô *ikan yau thu* ꠞꠦꠠꠦ ꠞꠦꠠꠦ và cá khô *arik* ꠞꠦꠠꠦ. Với các món ăn gồm : Cơm *Lisei* ꠞꠦꠠꠦ - Thịt con vịt *Rilaow nduk* ꠞꠦꠠꠦ - Thịt gà *Rilaow manuk* ꠞꠦꠠꠦ - Cá kho *Ikan khaow* ꠞꠦꠠꠦ - Canh cá *Aia habai ikan* ꠞꠦꠠꠦ - Cá khô rang *Arik hana* ꠞꠦꠠꠦ - Cá nhám khô nướng *Arik ikan yau aem* ꠞꠦꠠꠦ ꠞꠦꠠꠦ - Rau ghém *Giaim* ꠞꠦꠠꠦ - Món gói *Liba* ꠞꠦꠠꠦ - Mắm chấm *Masin* ꠞꠦꠠꠦ - Muối hạt *Sara* ꠞꠦꠠꠦ,

Các vật lễ khác thì có nước trà *aia caiy* ꠞꠦꠠꠦ, quả trứng gà *baoh manuk* ꠞꠦꠠꠦ, trầu cau *hala panâng* ꠞꠦꠠꠦ, rượu *alak* ꠞꠦꠠꠦ và ché rượu cần *caih aia tapai* ꠞꠦꠠꠦ. Với các loại bánh trái thì có - Bánh tét cặp *Pei nung binah* ꠞꠦꠠꠦ - Bánh bột gạo hấp *Hakul* ꠞꠦꠠꠦ - Bánh trắng *pei cem* ꠞꠦꠠꠦ - Chuối *Patei* ꠞꠦꠠꠦ - Hạt nổ *Kamang* ꠞꠦꠠꠦ,

Về nhạc cụ và ca vũ thì có : Cây đàn nhị *rabep* ꠞꠦꠠꠦ, cái trống vỗ *baranâng* ꠞꠦꠠꠦ, cái chiêng *céng* ꠞꠦꠠꠦ. Còn về ca vũ thì có các bài hát công ơn sự nghiệp thần yang của chức sắc *ong kadhar* ꠞꠦꠠꠦ, lời khấn vái của các thành phần chức sắc chức việc và các điệu múa của bà bóng *muk pajuw* ꠞꠦꠠꠦ với các vật dụng thiết yếu.

Quảng Văn Đại